

Факултетот и во иднина ќе остане посветен на борбата против корупцијата, разгледувајќи ги можностите и преземајќи конкретни мерки за континуирано подобрување, приспособено на потребите за промените во системот.

Завршни одредби

Овој годишен план влегува во сила од денот на донесување.

Тој ќе се објави на интернет-страницата на Факултетот за ветеринарна медицина во Скопје.

Декан

Проф. д-р Лазо Пендовски, с.р.

Врз основа на член 110, став 1, точка 13 од Законот за високото образование (Сл. весник на РМ бр. 82/2018), член 62, став 1, точка 13 од Статутот на Факултетот за ветеринарна медицина во Скопје (Универзитетски гласник бр. 460 од 18 октомври 2019 година) и Предлог-одлуката на Деканатската управа бр. 0201-1212/5 од 9.9.2021 година, Наставно-научниот совет на Факултетот, на седницата одржана на 14.9.2021 година, го донесе следниов

ПРАВИЛНИК

за избегнување на судир на интереси на Факултетот за ветеринарна медицина во Скопје при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје

Член 1

Со овој Правилник се уредуваат мерките и активностите за избегнување на судирот на интереси на работата и кај вработените во сите внатрешни организациони единици (институти, катедри, лаборатории, центри, Универзитетска ветеринарна болница, Библиотека, Стручна и административна служба и др.) на Факултетот за ветеринарна медицина во Скопје при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје (во понатамошниот текст: Факултетот).

Член 2

Целта на Правилникот е препознавање и дефинирање на разликите меѓу различните судири на интереси заради нивно идентификување, со цел одредување на соодветен пристап при управувањето и да се избегне лошо управуван видлив судир на интереси кој може да биде штетен исто како и лошо управуван вистински судир на интереси.

Поимник и дефиниции

Член 3

Значењето на изразите од поимникот и дефинициите од овој Правилник се однесуваат за:

„Судир на интереси“ е состојба во која лице вработено на Факултетот има приватен интерес што влијае или може да влијае врз непристрасноста при извршувањето на неговите задачи, овластувања и службени и професионални должности.

„Семејство“ е брачен другар, вонбрачен другар, деца, родители, браќа и сестри и други роднини со кои вработен живее во заедничко домаќинство.

„Блиски лица“ се лица во брачна или вонбрачна заедница со вработен на факултетот, роднини по крв во права линија и странична линија до четврти степен, роднини по сватовски до втор степен, како и секое физичко лице или правно лице со кое вработениот има финансиски интерес.

„Корист“ е остварување на некој вид материјална или нематеријална придобивка, погодност или предност за себе или за друг.

„Интегритет“ е законито, независно, непристрасно, етичко, одговорно и транспарентно вршење на работите со кои вработените го чуваат својот углед и угледот на Факултетот во кој се вработени, ги елиминираат ризиците и ги отстрануваат сомневањата во можноста од настанување и развој и со тоа се обезбедува доверба кај клиентите и надлежните органи.

„Овластено лице“ е вработен на Факултетот на кој му се дадени специфични овластувања во процесот на прием, ракување и анализирање на примероци, како и овластувања во контрола на валидноста на

резултатите, контрола и авторизација на извештаите.

„Службена должност” е збир на обврски кои едно лице е должно да ги преземе, а кои произлегуваат од вршењето на одредена функција или работна позиција.

Член 4

Секој вработен на Факултетот е должен во вршењето на функцијата, овластувањата и службената должност да постапува совесно, стручно, одговорно, чесно, ефикасно и непристрасно.

Лицата вработени на Факултетот се должни, во извршувањето на овластувањата и должностите, да ги почитуваат законите, правилата, одлуките и процедурите на Факултетот, етичките норми и професионалните стандарди, без дискриминација или повластување на кој било со целосно почитување на интегритетот на Факултетот и клиентите.

Лицата вработени на Факултетот, во вршењето на својата функција, се должни да внимаваат на евентуален судир на интереси и при извршувањето на овластувањата и должностите не смеат да се раководаат од лични, семејни, верски, партиски, етички и други интереси, ниту од притисоци и ветувања од претпоставениот или од друго лице.

Форми на судир на интереси

Член 5

Судирот на интереси може да биде:

- вистински, односно фактички – вклучува директен судир помеѓу тековните обврски и одговорности на овластеното лице и неговите постојни приватни интереси;
- видлив – се однесува на ситуација каде што постои личен интерес кој разумно од страна на другите би можело да се смета дека влијае на извршувањето на должностите на овластеното лице, иако, всушност, не мора да постои такво несоодветно влијание или воопшто нема влијание;
- потенцијален судир – постои кога овластеното лице има приватен интерес што би можело да биде

судир со неговата должност во иднина.

Член 6

На Факултетот, потенцијални судири на интереси може да бидат:

- судир на интереси на вработените доколку вршат активности во друга конкурентска институција (лабораторија, ветеринарна болница, амбуланга или клиника, центар, како и друга високообразовна и научна институција и сл.), без одлука на соодветен орган, а кои изведуваат дејности поврзани со работата на Факултетот и каде што вработениот на Факултетот има член на семејството или блиски лица во конкурентна институција, со што постои ризик од нарушување на непристрасноста при вршење на анализите и ризик за нарушување на интегритетот на Факултетот, со цел да се прибави лична корист или корист на конкурентската институција;
- судир на интереси меѓу вработен и близок на клиент што доставува мостри каде што вработениот на Факултетот има член на семејство или блиски лица каде што работат или се сопственици на клиент кој доставува примероци за испитување на Факултетот, со што постои ризик од нарушување на непристрасноста при вршење на анализите и ризик за нарушување на интегритетот на Факултетот, со цел да се прибави лична корист или корист на клиентот;
- судир на интереси меѓу коминтенти и надлежни органи, каде што Факултетот добива примероци за тестирање и од коминтентите и од надлежни државни органи од јавен интерес, со што постои потенцијален ризик од нарушување на непристрасноста при вршење на анализите и ризик за нарушување на интегритетот на Факултетот;

- судир на интереси меѓу нареден и извршител на анализи, каде што лице вработено на Факултетот има ризик за давање/извршување на наредби кои се спротивни на одлуките, процедурите и работните упатства на органите на Факултетот со цел нарушување на непристрасноста и доверливоста во работата на лабораториите, со цел да се прибави лична корист или корист на лица блиски од наредениот;
- други судири кои ја исполнуваат дефиницијата во **член 4, став 1** од овој Правилник.

Отстранување на потенцијални судири на интереси

Член 7

Потенцијалните судири на интереси од член 6 на овој Правилник се отстрануваат преку:

- донесување на одлуки од соодветен орган на Факултетот за сите дејности поврзани со работата;
- поднесена изјава од вработен под морална и кривична одговорност за непристрасност и избегнување на судир на интереси и почитување на одлуките, процедурите и работните упатства на органите и која е одобрена од соодветен орган на Факултетот;
- донесена одлука од надлежен орган на Факултетот за отстранување на потенцијален судир на интереси при потпишувањето и одобрувањето на резултати, мислења и толкувања од тестирања кои се за приватни и државни комитенти и субјекти и од надлежни државни органи за потребите од јавен интерес на државата;
- различен персонал кој ќе ги изведува тестирањата согласно со барањата на приватните и државните комитенти и субјекти, како и од надлежни државни органи за потребите од јавен интерес на државата.

Превентивни мерки

Член 8

Вработените на Факултетот се должни да внимаваат на потенцијален судир на интереси и да преземат мерки за негово одбегнување.

Во случај на сомневање на постоење на судир на интереси, вработениот е должен да ги преземе сите неопходни мерки за да го спречи влијанието на неговиот приватен интерес или приватниот интерес на друго лице врз извршувањето на неговите овластувања и должности. Во овој случај, вработениот го информира неговиот претпоставен или деканот.

Член 9

Комисијата за спречување на ризици на Факултетот, сите појавени и предвидени ризици ги разгледува согласно со Правилникот за ризици на Факултетот.

Менаџмент и политика

Член 10

Факултетот е засебна и независна организациона единица со дефинирана организациона структура и јасно дефинирани описи на работа, одговорности и овластувања.

Финансиската автономија на Факултетот се изразува преку самостојно располагање со средствата добиени од сопствени приходи, како што се високообразовната, научноистражувачката и апликативната дејност на Факултетот.

Факултетот врши активни напори за зголемување на пазарниот удел во финансиската конструкција при работата.

Факултетот презема активности кон обезбедување на поволен сооднос меѓу големи и мали клиенти.

Факултетот при менаџирањето со човечките ресурси го зема предвид потенцијалниот судир на интереси и нивното прераспределување ќе го врши на начин на кој ќе го спречи судирот.

При раководење и спроведување на политиките, Факултетот ги почитува и ги применува општите правила за непристрасност и доверливост, односно ќе

ги почитува и ќе ги применува сите процедури и работни упатства кои се дел од системот за квалитет заснован на ISO 17025 и кои се донесени и утврдени во актите донесени од органите за управување на Факултетот.

Член 11

Клиентите имаат право на присуство и надзор при изведба на методите врз нивните мостри.

Вработените при извршувањето на своите работни задачи и обврски се должни и потпишуваат изјава за непристрасност.

Шифрирање и анонимизација на мострите

Член 12

Факултетот има изготвено и утврдено посебни процедури за прием и ракување со мострите, каде што секоја мостра добива лабораториски број во приемно одделение, а лицата кои извршуваат активности во процесирање на мострите не знаат за потеклото на мострата, односно за сопственоста од комингентот од каде што се носат мострите.

Лаборантите и овластениот кадар за директно тестирање на анализите немаат пристап, ниту овластувања и не смеат да имаат информација за сопственоста на мострата пред, за време и по завршувањето на анализите од испитувањето.

Член 13

Освен приемното одделение, единствено лицата овластени за потпишување на извештаите за тестирање имаат пристап до информацијата при потпишување на извештаите.

Член 14

Со цел да се заштити од можна измена на резултатите, Факултетот има имплементирано процедури за водење записи, при што секој запис се чува минимум 5 години.

Секоја евентуална измена на записот (од техничка природа, дополнување, корекција на вредност и сл.) е дозволена со

посебен запис од кој со сигурност се утврдува лицето кое ја направило измената, причините за направената измена, која е информацијата што била внесена пред измената и корисничко име од каде е внесена измената во информатичкиот систем.

Процесот на корекција на записите се состои во тоа што секоја корекција е јасно означена и е наведена причината за направената корекција.

Коригираните извештаи задолжително се чуваат заедно со корекциите.

Контрола на судири

Член 15

Секое отстапување од процедурите од член 10, став 6 од овој Правилник мора да се пријави кај надлежниот орган.

Во случај на појава на потенцијален ризик кај лицата овластени за контрола и авторизирање на извештаите за тестирање, а за да го намали ризикот од судир на интереси, деканот формира тричлена комисија која ќе врши надзор и авторизација само во случаите каде што постои потенцијален судир на интереси.

Член 16

Доколку вработен е свесен за постоење на судир на интереси, а не го пријави, ќе се смета дека делува спротивно на овој Правилник.

Исто така, доколку некој изврши активности кои се директна последица од судир на интереси, тоа мора да се пријави кај претпоставеното и одговорно лице.

Деканот донесува решение за покренување на дисциплинска постапка пред надлежна комисија за лицата од став 1 и став 2 на овој член.

Член 17

Овој Правилник влегува во сила со денот на неговото донесување.

Декан

Проф. д-р Лазо Пендовски, с.р.